

Virisen - NRO24009 Areal: 7 532 ha **Kartblad:** 24F

Kommun: Vilhelmina, Storuman

Riksvärde: Sjö, fauna, geovetenskap, odlingslandskap, flora

Virisen är en av de största oreglerade fjällsjöarna i södra Lappland och har typiska fjällsjöstränder, om än relativt smala på grund av liten variation i vattenståndet. Fiskebiologiskt är området av största betydelse bl.a. beroende på den forskning som bedrivs och har bedrivits. Sjön har ett oskadat öringbestånd och är det största öringvattnet i länet som, tack vare sin storlek, producerar mycket fisk. Terrängen kring Vapstensälven, som bitvis rinner genom området i en praktfull U-dal, har övervägande lågfjällskaraktär med mjuka sluttningar och måttliga höjdskillnader. Söder om Virisens västra del finns ett rent slättparti. Ett iögonenfallande undantag i den mjuka reliefen utgör en tvärbrant mellan de två Vapstsjöarna som skjuter in i dalen norrifrån. Det finns flera tecken som tyder på att området ursprungligen avvattnats mot Bottenhavet men som ändrades av ett åt väster rinnande vattendrag, som så småningom eroderades till ett österut rinnande vattendrag. Området är ett nyckelområde för förståelsen av utvecklingen av den östvästliga isavsmältningen. I området finns också en mäktigserpentinforekomst (bergart) med karakteristisk flora. **Fjällägenheten Virisen** ligger i väglöst land 620 m ö h. Där finns betad skog, öppen äng och ett tidigare slätterkärr. Läget är vackert, intill en vandringsled, och ett välbesökt fiskeområde. Växtsamhällena i ängar och naturbetesmarker är delvis art- och individrika med hävdgynnade arter som kattfot, låsbräken, vårfingerört, styvmorsviol, prästkrage och fjällgentiana. Lägenheten bebos året runt och 1992 röjdes den för bete och slätter. Bete sker också på utäga. Markerna är mycket kuperade och gränsar mot sjöar. Odlingsmarken i **Boitikken** är välhävdad och här finns en lada, husgrunder, öppna diken, odlingsröse och kalkkällor. Hävden består av ängslätter, skrabbslätter, naturbete, skogs- och fjällbete. Slätter- och betesindikerande arter är slätterblomma, tätört, grönyxne, fjälltimotej, ormrot, jungfru Marie nycklar, vårbrodd och ängsskallra.